Sem. VI ADR Dec. 2017

QP Code : 22080

[Time : 3 Hours] [Total Marks : 100]

N.B : 1. **All** questions are **compulsory**.
2. **All** questions carry **equal** marks.

1. Answer in **one** or **two** sentence **each** :— 20
   (a) What does Arbitration agreement mean ?
   (b) What is a status of an arbitral award in judicial process ?
   (c) What is arbitrable dispute ?
   (d) What is the nationality of an arbitrator ?
   (e) What is de jure and de facto impossibility to act for an arbitrator ?
   (f) Which is a place of an arbitration ?
   (g) What is consent award ?
   (h) State the expenses included in cost of arbitration.
   (i) What is conciliation ?
   (j) What is Lok Adalat ?

2. Write short notes on (any 4) 20
   (a) State salient features of Arbitration and conciliation act 1996.
   (b) International commercial Arbitration.
   (c) Appointment of an arbitration by court.
   (d) Termination of arbitral proceedings.
   (e) Difference between arbitration and conciliation.
   (f) Commencement of conciliation proceedings.

3. Solve any **two** :— 12
   (a) As the dispute arises Mr. B Requests Mr. A for an appointment of an arbitrator, but an arbitration agreement fails to make provision for the number of arbitrator.
      (1) How many number of arbitrators can be presume in above case ?
      (2) State remedy to Mr. B if Mr. A fails to appoint an arbitrator.
      (3) If Mr. A and Mr. B agrees to appoint 3 arbitrators but fails to agree on procedure for appointing the arbitrator. Advice Mr. A and B.
   (b) An arbitration agreement was existed between Mr. X and Mr. Y for some dispute. After having a dispute Mr. Y without informing to Mr. X submit the dispute to an arbitrator
      (1) Can Mr. Y do so ? Advice Mr. X
      (2) What will be the effect on arbitration procedure if Mr. X fails to communicate his statement of defence to an arbitrator.
      (3) An Arbitrator without giving sufficient notice to Mr. X declares an ex-parte award. Advice Mr. X.

[TURN OVER

(c) Parties in a dispute willing to appoint a conciliator for settlement of dispute. but they have some queries.... advice them
   (1) Who is conciliator ?
   (2) What is settlement agreement ?
   (3) What is judicial status of settlement agreement.

4. Answer any **four** from the following :— **48**
   (a) Explain the procedure of Lok Adalat.
   (b) Explain the process of settlement of dispute with help of conciliator.
   (c) What is conventional award ? Explain it with help of two important conventions.
   (d) When and how can an arbitral award be challenge ?
   (e) State the importance of an arbitration agreement in an arbitration process.
   (f) When an award becomes final ?

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

[वेळ : ३ तास एकूण गुण : १००

१. खालील प्रश्नांची **दोन** ते तीन वाक्यात उत्तरे लिहा :- 20

(१) लवाद करार म्हणजे काय ?

(२) न्यायलयीन कामकाजात लवाद निवाडयाचे स्थान काय ?

(३) लवादीय वाद म्हणजे काय ?

(४) लवादाचे राष्ट्रीयत्व काय असते ?

(५) लवादाची डी ज्युर व डी फॅक्टो अकार्यक्षमता म्हणजे काय ?

(६) लवाद करण्यासाठी कोणती जागा असते ?

(७) संमतीने लवाद निवाडा म्हणजे काय ?

(८) लवाद खर्चात कोणत्या गोष्टींचा समावेश असतो ?

(९) समेट म्हणजे काय ?

(१०)लोक अदालत म्हणजे काय ?

२. टिपा लिहा (कोणत्याही **चार**) 20

(१) लवाद व समेट कायदा १९९६ ची वैशिष्ट्ये सांगा ?

(२) आंतरराष्ट्रीय वाणिज्य लवाद.

(३) न्यायानयामार्फत लवादाची नेमणूक.

(४) लवाद प्रक्रियेची समाप्ती.

(५) समेट व लवाद मधील फरक.

(६) समेट प्रक्रियेची सुरवात.

३. सोडवा कोणते ही **दोन** 12

(अ) श्री. ए व श्री बी ह्यांचा वाद झाल्यामुळे श्री. बी ह्यांनी श्री. ए ह्यांना लवादाची नेमणूक करण्याची विनंती केली. लवाद करारात श्री. ए व श्री. बी ह्यांनी लवाद संख्येची कोणतेही तरतूद केली नव्हती.

(१) वरील परिस्थितीत किती लवादांची नेमणुक गृहीत धरली जाते ?

(२) विनंती करूनही जर श्री. ए हे लवादाची नेमणूक करण्यास अपयशी ठरले असतील तर श्री. बी ह्यांना मार्गदर्शन करा.

(३) समजा श्री. ए व श्री. बी ह्यांनी ३ लवादाची नेमणूक करण्यांची ठरवले असते परंतु त्यांच्या प्रक्रिये संदर्भात कोणतीही तरतूद करारात नसल्यास श्री. ए व श्री. बी ह्यांना मार्गदर्शन करा.

(ब) श्री. एक्स व श्री. वाय ह्यांच्यात लवाद करार झाला असल्यामुळे वाद झाल्यावर श्री. वाय ह्यांनी श्री. एक्स ह्यांना न सांगता वाद लवादाकडे सुपुर्द केला.

(१) श्री वाय असे करू शकतात का ? श्री. एक्स ह्यांना सल्ला दया.

(२) श्री. एक्स ह्यांनी लवादाकडे बचावपत्र न दिल्यास लवाद प्रक्रियेवर काय परिणाम होईल?

[TURN OVER

(३) समजा लवादाकर्त्याने श्री. एक्स ह्यांना पुरेशी नोटीस न देता एकतर्फी निवाडा घोषीत केल्यास श्री. एक्स ह्यांना सल्ला दया.

(क) वादातील पक्षकार समेटकर्त्यांची नेमणुक करण्यास इच्छुक आहेत. पण त्यांना काही शंका आहेत त्यांना सल्ला दया.

(१) समेट कर्ता म्हणजे काय ?

(२) समझोता करार म्हणजे काय ?

(३) समझोता कराराचे न्यायालयीन स्थान काय ?

४. कोणत्याही **चार** प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे दया. 48

(१) लोक अदालतच्या कार्यपद्धतीची सविस्तर माहीती दया.

(२) समेट कर्त्यांच्या मदतीने झालेल्या समझोत्या कराराची प्रक्रिया सविस्तर सांगा.

(३) दोन महत्वाच्या अभिसंधी निवाडाच्या मदतीने अभिसंधी निवाडा म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.

(४) लवाद निवाडयास कधी व कसे आव्हान दिले जाऊ शकते ?

(५) लवाद कराराचे लवाद प्रक्रियेतील महत्व स्पष्ट करा.

(६) लवाद निवाडा अंतिम कधी संबोधीला जातो ?